

Miljö- och byggnadsnämnden

2026-05-19

Tid och plats	tisdag 19 maj 2026, kl. 09:00-12:32 Paus 10:06-10:28		
Beslutande	Jens Meyer (MP), ordförande §§ 63-73, 75-85 anmäler jäv § 74 Erik Gustafsson (S), 1:e vice ordförande Annika Tollén (KD), ersättare för Magnus Eriksson (KD) Anna Holmberger (C) Katarina Lenefjärd (M) §§ 63-78 Daniel Nilsson Gonzalez (V), ersättare för Jens Meyer (MP) § 74 Björn Nordenhammar (L), ersättare för Katarina Lenefjärd (M) §§ 79-85		
Övriga närvarande	Mikaela Larsson (S), ersättare Ingemar Andersson (MP), ersättare Ann-Kristin Djuvfeldt, förvaltningschef Stefan Eriksson, byggnadsinspektör Stefan Anteryd, byggnadsinspektör Anders Hetland, miljöinspektör, § 65, 70 Beatrice Jonasson, miljöinspektör, § 65 Catarina Östlund, miljöinspektör, § 65 Daniel Nilsson, miljöinspektör, § 65 Annika Axelsson, näringslivsansvarig, § 73 Anna Nilsson, nämndsekreterare		
Utses att justera	Erik Gustafsson		
Justeringens plats och tid	Digital signering, se sista sidan		
Under- skrift	Sekreterare	Anna Nilsson	Paragrafer: § 63-85
	Ordförande	Jens Meyer	
	Justerande	Erik Gustafsson	
Justerandes signatur			

Document reference: f24e45b9-8d8a-3ea3-8bc5-a400ec094c7e

Innehållsförteckning

Ärenden	Diariennr	Sida
§ 63 Val av justerare		4
§ 64 Fastställande av föredragningslista		5
§ 65 Redovisning av delegeringsbeslut		6
§ 66 Handläggningstid bygglov		7
§ 67 Information om ny handläggare för bostadsanpassningsbidrag från och med 2026-05-19		8
§ 68 Beslut om bostadsanpassningsbidrag		9
§ 69 Beslut om bostadsanpassningsbidrag		10
§ 70 Användningsförbud av avloppsanläggning		11 - 13
§ 71 Riktlinjer för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen	2026/1016	14 - 16
§ 72 Tillfälliga undantag från kommunens riktlinjer för tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen	2026/1017	17 - 18
§ 73 Information från näringslivsansvarig		19
§ 74 HAMMAR 1:110 Ansökan om bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad	2026/1056	20 - 21
§ 75 ÖSTRA TYE 1:52 Ansökan om bygglov för nybyggnad av fritidshus samt rivning samt installation av eldstad samt komplementbyggnad	2026/1060	22 - 23
§ 76 ÖSTRA TYE 1:52 Ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus samt carport med förråd	2026/1066	24 - 26
§ 77 RUD 4:315 Ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus	2026/1035	27 - 29

Miljö- och byggnadsnämnden

2026-05-19

§ 78	Ekonomiuppföljning		30
§ 79	Ekonomisk uppföljning per 30 april 2026 miljö- och byggnadsnämnden		31 - 32
§ 80	Byggtaxa enligt plan- och bygglagen	2026/1012	33 - 36
§ 81	Remiss gällande riktlinjer för investeringar	2026/1015	37 - 38
§ 82	Inten kontroll, workshop		39
§ 83	Rättsfall		40
§ 84	Information		41
§ 85	Övriga frågor		42

Document reference: f24e45b9-8d8a-3ea3-8bc5-a400ec094c7e

Justerandes signatur

MBN § 63

Val av justerare

Erik Gustafsson (S) väljs till justerare.

MBN § 64

Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställs.

MBN § 65

Redovisning av delegeringsbeslut**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner redovisningen.

Sammanfattning

Följande delegeringsbeslut rapporteras:

- Byggnadsinspektörernas beslut för perioden 2026-04-07 till och med 2026-05-12.
- Miljöinspektörernas beslut med beslutsnummer 2026-91 till och med 2026-127.
- Bostadsanpassningsbidrag beslut för perioden 2026-04-07 till och med 2026-05-12.

Av dessa redovisar förvaltningen följande delegeringsärenden för nämnden:

Miljö:

- M-2026-174: Anmälan av kemisk bekämpning
- M-2026-218: Ansökan om tillstånd till överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter
- M-2025-593: Åtgärdskrav livsmedelsanläggning
- M-2026-194: Åtgärdskrav livsmedelsanläggning
- M-2025-555: Åtgärdskrav livsmedelsanläggning
- M-2026-117: Åtgärdskrav livsmedelsanläggning

Bygg:

- 2025/176: Bygglov för tillbyggnad av mast
- 2026/5: Ansökan om bygglov för nybyggnad av enbostadshus samt installation av eldstad samt komplementbyggnad

Bostadsanpassning:

- 2026/35: Bostadsanpassningsbidrag
- 2026/31: Bostadsanpassningsbidrag
- 2026/19: Bostadsanpassningsbidrag
- 2026/21: Bostadsanpassningsbidrag

Beslutsunderlag

- Delegeringslista bygg 2026-5-12
- Delegeringslista miljö 2026-05-12
- Delegeringslista bostadsanpassningsbidrag 2026-05-12

MBN § 66

Handläggningstid bygglov**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner redovisningen.

Sammanfattning

Enligt intern kontrollplan för miljö- och byggnadsnämnden ska handläggningstiden för bygglov redovisas vid varje nämndssammanträde.

För närvarande är handläggningstiden för delegeringärenden cirka två till tre veckor förutsatt att ärendena är kompletta.

Beslutsunderlag

Muntlig information

MBN § 71

2026/1016

Riktlinjer för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden antar riktlinjer för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen. Riktlinjerna ska börja gälla från den 1 juni 2026.

Sammanfattning

Kommunen är enligt 8 kap. 9 § alkohollagen (2010:1622) ansvarig för att ha tydliga och aktuella riktlinjer för tillämpningen av alkohollagen och anslutande föreskrifter, med syftet att beskriva hur lagen och föreskrifterna tillämpas i kommunen. Riktlinjerna skapar förutsättningar för att tillståndsgivning och tillsyn sker på ett rättssäkert och effektivt sätt.

Kommunens nuvarande riktlinjer fastställdes 2021. Då alkohollagen ändrats under 2025 med möjlighet att söka särskilt gårdsförsäljningstillstånd samt beslut i riksdagen om slopat matkrav från 1 juni 2026, finns behov av att revidera kommunens riktlinjer.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, 2026-05-08
Förslag på riktlinjer för tillstånd och tillsyn enligt alkohollagen i Hammarö kommun, 2026-05-08

Utredning**Kommunens riktlinjer**

Kommunerna ska enligt 8 kap. 9 § alkohollagen ha tydliga och aktuella riktlinjer som innehåller en redogörelse både för vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter samt hur föreskrifterna tillämpas i kommunen. Väl genomtänkta och noggrant utformade riktlinjer skapar goda förutsättningar för att tillståndsgivningen ska kunna ske rättssäkert och effektivt.

Alkohollagen ger utrymme för lokala anpassningar av när och var tillstånd enligt alkohollagen kan medges i kommunen. Syftet med riktlinjerna är att åstadkomma en likabehandling av tillståndsansökningar inom kommunen och att skapa en förutsebarhet för de som har för avsikt att ansöka om tillstånd. Med stöd i riktlinjerna prövas varje tillståndsansökan för sig.

Alkohollagstiftningen är en skyddslagstiftning för att begränsa de skador som alkohol kan orsaka. En utgångspunkt i den svenska

alkoholpolitiken är att skyddet för människors hälsa bör gå före företagsekonomiska och näringspolitiska intressen.

Det övergripande målet för den svenska alkoholpolitiken ska vara att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Regleringen genom alkohollagen är ett medel för att nå detta mål. Återhållsamhet i samband med servering av alkoholdrycker är en genomgående princip i alkohollagen och för gårdsförsäljning regleras mängden alkohol som får säljas.

De uppdaterade riktlinjerna har utöver de rubriker som redogörs för nedan fått en ny disposition med målet att förenkla för kommunens verksamhetsutövare samt att göra tillståndsprövning och tillsynen mer effektiv.

Ändringar i alkohollagen

Gårdsförsäljningstillstånd

Mellan den 1 juni 2025 och den 1 juni 2031 kan tillverkare av alkoholdrycker söka ett särskilt gårdsförsäljningstillstånd. Reglerna gäller på prov och ska sedan utvärderas.

Information om gårdsförsäljning och implementerats i de uppdaterade riktlinjerna.

Slopat matkrav

På uppdrag av regeringen utredde förenklingsrådet under 2025 förutsättningarna för ett slopat matkrav. Den 7 maj 2026 tog riksdagen beslut om att ta bort kravet på matservering för att få ett serveringstillstånd.

Lagändringen innebär ingen ny lagtext, utan paragrafer och stycken har tagits bort ur den befintliga lagtexten.

Förändringen innebär att följande regler tas bort:

- Kravet på matservering och eget kök för serveringstillstånd
- Bestämmelser om sittplatser och drinkbarer
- Kravet på eget kök för serveringstillstånd för cateringverksamhet
- Kravet på matservering vid servering av folköl.

Ändringarna som träder i kraft den 1 juni 2026 har implementerats i de uppdaterade riktlinjerna.

Förutsättningar för tillfälliga tillstånd:

Miljö- och byggförvaltningen har utifrån förändringen gällande slopat matkrav och genom en omvärldsbevakning sett över begreppet enstaka tidsperiod för tillfälliga serveringstillstånd.

När matkravet för serveringstillstånd tas bort minskar risken för osund konkurrens mellan restauranger med stadigvarande respektive tillfälliga tillstånd.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Förvaltningen har i arbetet med riktlinjerna gjort en omvärldsbevakning och granskat andra kommuners riktlinjer. Begreppet enstaka tidsperiod tolkas olika i olika kommuner och skiljer sig från några dagar upp till 90 dagar.

Utifrån det minskade konkurrensperspektivet samt omvärldsbevakningen gör förvaltningen bedömningen att tillfälligt tillstånd ska kunna medges för upp till 90 dagar högst två år i rad.

Information:

Lagändringarna om slopat matkrav påverkar fler områden i alkohollagen. Det kommer troligtvis vara nödvändigt att revidera riktlinjerna på nytt, när det kommit rättsfall och mer vägledning från Folkhälsomyndigheten och Länsstyrelserna. För att ge goda förutsättningar för kommunens företagare och tillståndsprövning och tillsyn är det dock viktigt att riktlinjerna uppdateras nu.

Beslutet skickas till

Folkhälsomyndigheten
Länsstyrelsen Värmland
Polisen

MBN § 72

2026/1017

Tillfälliga undantag från kommunens riktlinjer för tillståndsprövning och tillsyn enligt alkohollagen**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar medge undantag från kommunens riktlinjer gällande serveringstider under fotbolls-VM 2026, under perioden den 13 juni till den 19 juli 2026.

En förutsättning för att få utökad serveringstid är att sökande kan visa upp ett giltigt sändningstillstånd för fotbollsmatcherna och att serveringstiden följer matchtiden dock längst till klockan 06.00.

Kommunen ska även vid tillståndsgivning eller ändring i befintliga tillstånd ställa krav på minst en förordnad ordningsvakt under den utökade serveringstiden.

Sammanfattning

Miljö- och byggförvaltningen föreslår att undantag ska kunna göras från kommunens riktlinjer, vad gäller serveringstider under fotbolls-VM 2026. Befintliga och nya verksamheter ska efter ansökan kunna få möjlighet till en tillfälligt utökad serveringstid under perioden den 13 juni till den 19 juli 2026. Dock längst till 06.00.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, 2026-05-08

Utredning

En krögare i kommunen har inkommit med fråga om möjlighet till utökad serveringstid under fotbolls-VM 2026. Förvaltningen gör bedömningen att fler verksamheter kan vara intresserade.

Reglering av serveringstider

Serveringstid för alkohol regleras i alkohollagen (2010:1622) 8 kapitel 19 §. Där står att det är kommunen som beslutar under vilka tider alkoholdrycker och alkoholdrycksliknade preparat får serveras. I andra stycket samma paragraf framgår att "normaltid" för servering är 11.00 – 01.00 men att kommunen har möjlighet att besluta om andra tider.

Kommunen ska enligt 8 kapitlet 9 § ta fram riktlinjer för tillämpningen av lagen vilket bland annat innebär regler för vilka serveringstider som ska godkännas.

I kommunens nuvarande riktlinjer framgår att servering i normalfall beslutas enligt normaltid 11.00-01.00 men att verksamheter även kan ansöka om utökad serveringstid till 02.00.

För att göra det möjligt att kunna servera alkohol efter normaltid i samband med fotbolls-VM krävs ett tillfälligt undantag från riktlinjerna.

En tidsbegränsad utökad serveringstid under fotbolls-VM 2026 kan beviljas utan att det strider mot alkohollagens krav, under förutsättning att tillståndet förenas med tydliga villkor.

Genom att ställa krav på att serveringen endast får ske i direkt anslutning till faktisk matchvisning samt att giltigt sändningstillstånd ska kunna uppvisas, säkerställs att tillståndet används för sitt avsedda ändamål.

För att säkerställa ordning och nykterhet på och omkring serveringsstället bedömer förvaltningen att ett ytterligare krav vid servering efter 01.00 ska vara minst 1 förordnad ordningsvakt. Med detta villkor bedömer förvaltningen att behovet av extra tillsynsåtgärder från kommunens sida inte kommer att öka.

Vid en ansökan om tillfällig ändring behöver en bedömning göras i det enskilda fallet. Finns betydande risk för närboendestörningar, förekomst av klagomålsärenden samt eventuella tidigare tillsynsåtgärder eller sanktioner bör utökad serveringstid inte medges.

Förvaltningen bedömer att förslaget utgör en balanseras lösning som tar hänsyn till såväl näringslivets behov som kommunens ansvar för ordning, nykterhet och folkhälsa.

Beslutet skickas till

Folkhälsomyndigheten
Länsstyrelsen Värmland
Polisen

MBN § 73

Information från näringslivsansvarig**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden tackar för redovisningen.

Sammanfattning

Näringslivsansvarig Annika Axelsson berättar om arbetet med kommunens platsvarumärke och hur man kan stärka besöksnäringen.

Beslutsunderlag

Powerpointpresentation

Document reference: f24e45b9-8d8a-3ea3-8bc5-a400ec094c7e

MBN § 74

2026/1056

HAMMAR 1:110 Ansökan om bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att inte bevilja bygglov för nybyggnad av komplementbyggnad på fastigheten Hammar 1:110 med stöd av 9 kapitlet 56, 64 §§ då ytterligare en avvikelse med att placera en ny komplementbyggnad helt på prickmark inte kan bedömas vara liten avvikelse.

Avgiften för avslag av bygglovet är 5500 (4 tim x 1375 kr) kronor. Avgiften tas ut enligt Hammarö kommuns byggtaxa enligt plan- och bygglagen, antagen av kommunfullmäktige 2024-12-16, § 176. Taxan finns att läsa på kommunens webbplats.

Faktura för avgiften skickas separat.

Jäv

Jens Meyer (MP) meddelar jäv och deltar ej i beslutet.

Sammanfattning

Miljö- och byggförvaltningen har fått in en ansökan om bygglov för en 68 kvm komplementbyggnad på fastigheten Hammar 1:110. Byggnaden föreslås att placeras helt på prickmark, på mark som enligt detaljplanen inte får bebyggas. Sökanden har kommunicerats att bygglov inte kan beviljas men vill få ärendet prövat av miljö- och byggnadsnämnden.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-27
Kombinerad plan, fasad, situation, sektion, inkommen 2026-03-26
Detaljplan Skoghall del av Hammar med mera Vann laga kraft 1974-09-13

Utredning

Miljö- och byggförvaltningen har fått in en ansökan om bygglov för en komplementbyggnad på 68 kvm placerad helt på prickmark, på mark som enligt detaljplanen inte får bebyggas. Sökanden har kommunicerats att bygglov inte kan beviljas men vill få ärendet prövat av miljö- och byggnadsnämnden.

Det senaste ärendet på fastigheten var ett startbesked och slutbesked för ett växthus från 2021. Det växthuset var en

bygglovsbefriad komplementbyggnad placerat i den norra delen av fastigheten i närheten av andra komplementbyggnader.

Tidigare avvikelser

Det finns bygglov med mindre avvikelse för ett växthus från 2009 placerat på prickmark. I en bedömning skall det även tas hänsyn till alla avvikelser som gjorts. Enligt plan- och bygglagen kapitel 9 § 64:

"Om avvikelser tidigare har godtagits enligt 56 § första stycket 1c, 60, 61 eller 63 § ska en samlad bedömning göras av den avvikande åtgärd som söks och de som tidigare har godtagits".

I denna ansökan vill sökanden placera en bygglovspliktig komplementbyggnad i den södra delen av fastigheten helt och hållet placerat på prickmark.

Bedömning

Bedömningen är att den nu sökta åtgärden inte är en liten avvikelse enligt PBL 9 kapitlet § 56 och bygglov kan inte beviljas.

Beslutet skickas till

Sökanden

MBN § 75

2026/1060

ÖSTRA TYE 1:52 Ansökan om bygglov för nybyggnad av fritidshus samt rivning samt installation av eldstad samt komplementbyggnad**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar bygglov för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad på fastigheten Östra Tye 1:52, med stöd av 9 kap. 57 § PBL.

Innan byggstart kan ske ska ett skriftligt startbesked lämnas enligt plan- och bygglagen 10 kap. 3 §. En förutsättning för att startbesked ska kunna utfärdas är att ett tekniskt samråd hålls. Kontakta därför miljö- och byggförvaltningen för att boka tid för samråd. Kontrollansvarig för byggnadsarbetena är Lars Boman, certifieringsnr: 03847.

Avgiften för bygglovet är 35 750 kronor.

Avgiften tas ut enligt Hammarö kommuns byggtaxa enligt plan- och bygglagen, antagen av kommunfullmäktige 2024-12-16, § 176. Taxan finns att läsa på kommunens webbplats.

Faktura för avgiften skickas separat.

Sammanfattning

Miljö- och byggförvaltningen har fått in en ansökan om bygglov för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad inom fastigheten Östra Tye 1:52. Fritidshuset ligger inom strandskyddat område och ska ersätta befintligt fritidshus på samma plats men utföras med året runt standard. Komplementbyggnaden avses att placeras utanför strandskyddsområdet. En ansökan om dispens behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-06
Förenklad nybyggnadskarta, inkommen 2026-04-07
Situationsplan, inkommen 2026-04-07
Planritning, inkommen 2026-04-17
Fasadritningar, inkomna 2026-04-07
Sektionsritning, inkommen 2026-04-07
Beskrivning av byggnad och landskap 2026-04-07

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utredning

Miljö- och byggnadsnämnden har fått in en ansökan om bygglov för nybyggnad av fritidshus inom fastigheten Östra Tye 1:52.

Ansökningshandlingarna beskriver hur det nya bostadshuset avses att gestaltas och anpassas till de naturliga förutsättningarna på platsen och integreras med markens förutsättningar. Det finns längst ned mot stranden en samfällighet, S:4.

Det nya fritidshuset avses att placeras på samma plats som befintligt fritidshus som rivs. Dock blir det nya fritidshuset större och hamnar närmare stranden. I bygglovsansökan ingår även en carport med förråd som skall ersätta befintligt förråd på samma plats på den västra delen av fastigheten.

Åtgärderna ligger utanför planlagt område och delvis inom strandskyddat område.

Berörda grannar har fått möjligheten att yttra sig och ingen har haft något att erinra mot föreslagna åtgärder.

Bedömning

De föreslagna åtgärderna är väl anpassade till platsen och kommer smälta in i omgivningen. Förvaltningens bedömning är att bygglov kan beviljas för nybyggnad av fritidshus och komplementbyggnad med stöd av 9 kap. 57 § PBL.

Information

Lovet skickas för kännedom till berörda grannar och annonseras på den kommunala digitala anslagstavlan. Tidigast fyra veckor efter annonsering kan lovet vinna laga kraft, under förutsättning att ingen har överklagat beslutet.

Bygglovet upphör att gälla om åtgärden inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från dagen då bygglovet vann laga kraft.

Beslutet skickas till

Sökanden

Övriga berörda fastighetsägare

Kungörelse, annonsering på den digitala kommunala anslagstavlan

MBN § 76

2026/1066

ÖSTRA TYE 1:52 Ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnad av fritidshus samt carport med förråd**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar strandskyddsdispens för nybyggnation av fritidshus inom fastigheten Östra Tye 1:52 med stöd av 7 kapitel, 18 e §, punkt 1 miljöbalken (1998:808).

Som tomtplatsavgränsning får hela fastigheten tas i anspråk. Avgiften för strandskyddsdispensen är 11 712 kronor.

Avgiften tas ut enligt Hammarö kommuns taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, antagen av kommunfullmäktige 2024-04-29, § 53. Taxan finns att läsa på kommunens webbplats.

Faktura för avgiften skickas separat.

Sammanfattning

Miljö- och byggnadsnämnden har fått in en ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnation av ett fritidshus inom fastigheten Östra Tye 1:52 (Östra Tyevägen 38). Ansökan om bygglov behandlas i ett separat ärende.

Åtgärden ligger utanför planlagt område och inom strandskyddat område.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-22
Situationsplan, inkommen 2026-04-17
Planritning, inkommen 2026-04-17
Fasadritningar, inkomna 2026-04-17
Sektionsritning, inkommen 2026-04-17
Beskrivning, byggnad och landskap, 2026-04-17

Utredning

Miljö- och byggnadsnämnden har fått in en ansökan om strandskyddsdispens för nybyggnation av ett fritidshus med åretrunt standard där sökanden vill ersätta befintligt fritidshus inom

fastigheten Östra Tye 1:52. Det ligger en samfällighet, S:4 närmast vattnet/stranden.

Det nya fritidshuset ska placeras på huvudsakligen samma plats som det befintliga mindre fritidshus men förskjutet något närmare stranden för en bra anpassning till naturen och dess sluttningar och murar/terrasser. Yttertaken avses att beläggas med sedumtak. De stora träden ska bevaras.

En carport med förråd är tänkt att placeras längre västerut på fastigheten och hamnar då utanför strandskyddat område. Förvaltningen har besökt platsen och fastigheten Östra Tye 1:52. Tomten sluttar ner mot stranden och utgörs av berg i olika nivåer, gräs, tallar med inslag av ekar, murar och stenterrasser. Befintligt fritidshus är byggt på plint och naturstensockel och uppgår till ca 50 kvm. Platsen för det nya fritidshuset bedöms vara ianspråktagen som tomt ned till samfälligheten S:4.

Tillämpliga bestämmelser i miljöbalken (1998:808) (MB) – 7 kapitlet

15 § Inom ett strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Lag (2009:532).

18 e § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får det beaktas om det område som upphävandet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,

4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Lag (2025:512)

Bedömning

De föreslagna åtgärderna bedöms vara väl anpassade till förutsättningarna på platsen och förvaltningens bedömning är att det finns giltiga skäl för dispensen enligt MB 18 e §, punkt 1. då platsen redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

Information

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser, inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från dagen då dispensbeslutet vann laga kraft (se MB 7 kapitel, 18 k §).

Beslutet skickas till

Sökanden

Länsstyrelsen i Värmland

MBN § 77

2026/1035

RUD 4:315 Ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att meddela positivt förhandsbesked enligt plan- och bygglagen (2025:974) (PBL) 9 kapitlet § 74, med stöd av 2 kapitlet §§ 1–2, 4 och 5 PBL med villkoret att det vid bygglovsansökan finns ett godkännande från grannen gällande väganslutningen.

Avgiften för förhandsbeskedet är 20 625 kronor.

Avgiften tas ut enligt Hammarö kommuns byggtaxa enligt plan- och bygglagen, antagen av kommunfullmäktige 2024-12-16, § 176. Taxan finns att läsa på kommunens webbplats.

Faktura för avgiften skickas separat.

Sammanfattning

Miljö- och byggförvaltningen har fått in en ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus med ungefärlig placering markerat med ett kryss på den södra delen inom fastigheten Rud 4:315. Fastigheten Rud 4:315 är avstyckad ligger emellan Rud 4:307 och Rud 4:276 och uppgår till 2221 kvm och är taxerad som småhusenhet. Höjdkurvor visar en höjd på + 48 och + 49 m.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-15
Karta, inkommen 2026-02-25
Karta med röd markering inkommen 2026-03-31
Remissvar från mark- och plan inkommet 2026-03-23
Remissvar från serviceförvaltningens va-enhet, 2026-03-18
Yttrande från rågranne, 2026-03-31

Uttredning

Berörda grannar, mark- och plan samt VA-enheten, har fått möjlighet att yttra sig över förslaget. En granne har lämnat synpunkter på väganslutningen och att den i första hand borde ske

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

från den norra tomtgränsen där även VA-anlutningen kommer att ske. I andra hand, om den måste anslutas i söder över hans mark Rud 4:215, så ska den nya väganslutningen bättre följa tomtgränsen för att inte i onödan tar mer mark i anspråk än nödvändigt (se röd linje i karta).

Mark och plan skriver i sitt yttrande bland annat att Rud 4:315 ligger mellan två bostadstomter och ett bebyggande av densamma bedöms därför ha begränsad påverkan på kulturmiljön då ingen ytterligare jordbruksmark skulle tas i anspråk. Det skulle innebära en viss förtätning av bebyggelsen och därmed också en påverkan på landskapsbilden. Samtidigt möjliggör det för ett mer effektivt utnyttjande av infrastrukturen genom att samla bebyggelsen och komplettera befintliga bybildningar i linje med FÖPens generella riktlinjer.

Mark- och planavdelningen anser att ett genomförande enligt remissen skulle innebära att FÖPen därmed är fullt utbyggd och att inga ytterligare bostäder kan tillåtas inom delområdet därefter. I en eventuellt framtida bygglovsprövning bör hänsyn tas till dels de delområdesspecifika riktlinjerna som anges i FÖPen såväl som de generella riktlinjerna som gäller för hela planområdet (se bifogat yttrande).

VA-enheten skriver:

Fastigheten ingår i verksamhetsområde för vatten och spillvatten men är idag inte ansluten till dessa vattentjänster. Anläggningsavgift för fastigheten är inte erlagd/betald. Servisledningar är framdragna till fastighetens nordöstra sida och förbereddes när VA-ledningar byggdes ut i området. Dagvatten behöver lösas lokalt inom fastigheten. I övrigt har VA-enheten inget att erinra angående förhandsbeskedet på Rud 4:315.

Platsbesök

Förvaltningen har varit på plats och omgivande bebyggelse är blandad. Föreslagen tomtplats utgörs av fjolårsgräs och plan mark med buskar och lite björkskog i öster samt ett dike. Uppmätt i My karta är fastigheten uppmätt till drygt 80 meter i längd och diket sträcker sig cirka 40 meter från den norra gränsen och ca 8 meter från den västra tomtgränsen.

I kommunikering med sökanden om diket så framkom att tidigare fastighetsägare lade ner en dränering med avrinning och lutning från söder till norr. Diket har sökanden grävt på grund av att dräneringen inte fungerade.

Dock finns inget dike i söder där sökanden föreslår bostadshusets placering.

Bedömning

Bedömningen är att åtgärden med ytterligare ett bostadshus i området Rud Holken på fastigheten Rud 4:315 stämmer överens med den fördjupade översiktsplanen för området och ett positivt förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus kan lämnas. Vid bygglovsansökan bör väganslutningen godkännas av berörd granne.

Information

Ett positivt förhandsbesked innebär inte att åtgärden får påbörjas.

Enligt PBL 9 kapitlet § 42:

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan lokaliseras till en viss plats är bindande vid den kommande bygglovsprövningen, om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet fick laga kraft.

Beslutet skickas till

Sökanden

Berörda fastighetsägare

Kungörelse på den digitala kommunala anslagstavlan.

MBN § 79

Ekonomisk uppföljning per 30 april 2026 miljö- och byggnadsnämnden**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner den ekonomiska uppföljningen per 30 april och helårsprognosen för 2026.

Sammanfattning

Miljö- och byggförvaltningen överlämnar förslag till ekonomisk uppföljning för januari-april 2026 samt helårsprognos för 2026.

I dagsläget förväntas miljö- och byggnadsnämnden klara 2026 års verksamhet inom befintlig budgetram. Nämnden förväntas få ett överskott i jämförelse med budget med +138 tkr.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-11
Verksamhetsberättelse, rapportperiod 2026-04-30, miljö- och byggnadsnämnden.

Utredning

Det är tre verksamhetsberättelser per år som ska redovisas i nämnderna. Denna redovisning är tertial 1, 2026-04-30. Nästa verksamhetsberättelse gäller för delår, 2026-08-31 samt en för helåret 2026.

I verksamhetsberättelse för tertial 1 ingår viktigare händelser och ekonomi samt eventuella åtgärder.

I dagsläget förväntas miljö- och byggnadsnämnden klara 2026 års verksamhet inom befintlig budgetram. Nämnden förväntas få ett överskott i jämförelse med budget med +138 tkr.

Miljö- och byggnadsnämnden (politiken):

Miljö- och byggnadsnämnden ligger på +29 tkr mot budget.

Miljöbalken:

Nämnden har ett överskott på miljöbalken på +96 tkr. Intäkterna inom miljöbalken ligger på

– 7 tkr. Personalkostnaden ligger på +83 tkr då det varit ett glapp mellan föräldraledighet och vikarie i början av året samt att en medarbetare för närvarande arbetar 80 %.

Livsmedel:

Nämnden har ett överskott på livsmedelskontrollen på +74 tkr. Intäkterna på kontrollen ligger på +40 tkr. Personalkostnader är +34 tkr jämfört med budget och beror på att en inspektör för närvarande arbetar 80 %.

Bygglov:

Nämnden har ett överskott på bygglovssidan med +174 tkr. Bygglovsintäkterna ligger på +194 tkr. Det finns fortfarande en osäkerhet i budget för bygglov som beror på antalet inkommande ärenden resterande delen av året.

Bostadsanpassning:

Nämnden har en budget för bostadsanpassningsbidrag på +1130 tkr. I dagsläget har nämnden ett överskott på bostadsanpassningen på +81 tkr mot budget. Det finns en osäkerhet i budgeten för bostadsanpassningen som beror på antalet inkommande ärenden resterande delen av året och hur omfattande anpassningarna är.

Övrigt:

Övriga redovisade lagstiftningsområden ligger i princip enligt budget.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

MBN § 80

2026/1012

Byggtaxa enligt plan- och bygglagen**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att;

1. anta förslaget till byggtaxa enligt plan- och bygglagen.
2. föreslå att taxan ska gälla från och med 2026-07-01.
3. skicka förslaget till ny byggtaxa via kommunstyrelsen till kommunfullmäktige för antagande.
4. föreslå att den nya taxan ersätter tidigare byggtaxa enligt plan- och bygglagen 2024-12-16 § 176.

Sammanfattning

Gällande byggtaxa enligt plan- och bygglagen antogs av kommunfullmäktige 2024-12-16 § 176. Taxan började gälla 2025-01-01.

Syftet med den nya byggtaxan är att anpassa den till det nya bygglovsregelverket som trädde i kraft den 1 december 2025. Regeländringarna innebär att vissa åtgärder inte längre kräver lov eller anmälan och andra åtgärder har blivit lovpliktiga eller kräver anmälan. Miljö- och byggnadsnämnden behöver därför en ny taxa som är anpassad till de nya reglerna så att avgift kan tas ut för handläggning av ärenden.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-04-17
Förslag på byggtaxa enligt plan- och bygglagen
Bilaga 1. Resultatflik handläggningskostnad per timme

Utredning**Regeländringar i plan- och bygglagen**

De regeländringar som trädde i kraft den 1 december 2025 har lett till vissa strukturella anpassningar i taxan. Regeländringarna innebär att vissa åtgärder inte längre kräver lov eller anmälan och andra åtgärder har blivit lovpliktiga eller kräver anmälan. Miljö- och byggnadsnämnden behöver därför en ny taxa som är anpassad till de nya reglerna så att avgift kan tas ut för handläggning av ärenden.

Där nya åtgärder har blivit bygglovs- eller anmälningspliktiga har beloppen satts utifrån beräknad tidsåtgång på samma sätt som den gamla taxan.

Genom ändringarna i regelverket ska lovplikt enbart regleras av plan- och bygglagen och anmälan av plan- och byggförordningen vilket innebär att exempelvis anläggningar och murar flyttas till plan- och bygglagen.

Det införs bland annat en pott för lovbefriade åtgärder på totalt 45 kvm lovbefriade komplementbyggnader och komplementbostadhus **inom detaljplan**, varav den största byggnaden 30 kvm (9 kap. 4 §) samt totalt 65 kvm lovbefriade komplementbyggnader och komplementbostadhus **utanför detaljplan**, varav den största byggnaden 50 kvm (9 kap. 5 §).

Det införs även lovbefriade åtgärder vid tillbyggnad på totalt 30 kvm bruttoarea eller öppenarea för lovbefriade tillbyggnader (9 kap. 10 §). Bestämmelsen gäller både inom och utom detaljplan. Exakta mått ska avgöra lovplikten för vissa åtgärder. Murar, plank och altaner är lovpliktiga inom detaljplan över 1,2 eller 1,8 meter beroende på placering. Marklov krävs inom plan vid ändring av marknivå med 50 cm eller mer. Parkeringsplatser –större än 50 kvm inom detaljplan, 100 kvm utom plan per fastighet. Idrottsanläggning som upptar en markyta som är större än 1 500 kvadratmeter är lovpliktig.

I de flesta fall krävs inte längre bygglov för fasadändringar på en- och tvåbostadshus. Bygglov kan dock behövas i kulturhistoriskt värdefulla områden eller andra utpekade områden. Förhandsbesked inom detaljplan utgår helt och ersätts av enbart förhandsbesked utanför plan.

En ny plan- och byggförordning beslutades den 30 oktober 2025. Anmälningsplikt för vissa åtgärder försvinner, ingen generell anmälningsplikt för s.k. Attefallsåtgärder. Anmälningsplikt kvarstår för många åtgärder, till exempel ventilation, ändring av bärande konstruktion och sådant som påverkar brandskyddet. Behovet av stöd och rådgivning förväntas öka.

Avgifter för handläggning

Plan- och bygglagen innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas, eller hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är avgiftsskyldiga. Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den så kallade likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kapitel 3 § kommunallagen, "kommuner och regioner ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat". I plan- och bygglagen 12 kapitel 8 § ges möjligheter för kommunen att besluta om en taxa för sin myndighetsutövning avseende byggprocesserna. Beslut om taxa tas av kommunfullmäktige.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har kommit med ett nytt underlag för att upprätta en taxa inom plan- och bygglagen som ligger till grund för den nya taxan. Underlaget har anpassats till de nya reglerna i plan- och bygglagen. Underlaget liknar det gamla underlaget och har enklare tabeller som ska vara mer lättförståeliga för allmänhet och företagare. Modellen utgår från tidsåtgång för den genomsnittliga handläggningen av olika ärendetyper och det är det den sökande betalar för. Åtgärder som görs mer sällan och där det inte går att få fram en genomsnittstid för handläggningen debiterar vi för nedlagd handläggningstid.

Tidsuppskattningen ska ge kommunen ersättning för den tid som handläggningen tar och en framräknad handläggningskostnad per timme ska täcka lönekostnaderna och övriga kostnader som kan hänföras till området.

Den genomsnittliga handläggningstiden har tagits fram genom jämförelser med andra kommuner samt vår egen bedömning som bygger på erfarenhet av hur lång tid det tar att handlägga olika typer av ärenden. Byggnadsinspektörerna har deltagit i arbetet med den nya taxan tillsammans med förvaltningschef samt förvaltningens ekonom vad gäller handläggningskostnaden per timme (timtaxan). I den genomsnittliga handläggningskostnaden ingår all tid som ingår i handläggningen av ett ärende från det att det kommer in till kommunen till dess att ärendet har handlagts färdigt och ärendet har arkiverats.

Den genomsnittliga handläggningstiden multipliceras sedan med handläggningskostnaden (timtaxan) per timme.

Enligt Sveriges kommuner och regioners beräkningsmodell blir handläggningskostnaden per timme – timtaxa för Hammarö kommuns byggtaxa enligt PBL, 1375 konor per timme (år 2026). Miljö- och byggnadsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) därefter besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och handläggningskostnaden per timme – timtaxan) med den procentsats för prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som är publicerad på SKR:s webbplats för oktober månad året före avgiftsåret.

Större behov av tillsyn och rådgivning

De lagändringar som nu har införts kan leda till mer tillsyn för landets kommuner. Ett tillsyns-ärende uppstår när miljö- och byggnadsnämnden behöver granska om någon har brutit mot reglerna i plan- och bygglagen. Information, rådgivning samt tillsynsärenden får inte kommunen ta betalt för enligt plan- och bygglagen vilket innebär att arbetet ska finansieras med skattemedel.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

MBN § 81

2026/1015

Remiss gällande riktlinjer för investeringar**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden bedömer att riktlinjerna skapar en sammanhållen och tydlig investeringsprocess med klargjord ansvarsfördelning mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens förvaltning har tagit fram ett förslag till nya riktlinjer för investeringar i Hammarö kommun. Förslaget syftar till att skapa en sammanhållen och tydlig investeringsprocess med klargjord ansvarsfördelning mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnderna.

Riktlinjerna ersätter tidigare riktlinjer för investeringar (2009/195) samt riktlinjer för investeringsprojekt (2016/248).

Eftersom riktlinjerna påverkar nämndernas ansvar och arbetssätt i investeringsprocessen bedöms det lämpligt att inhämta yttranden från berörda nämnder innan ärendet läggs fram för antagande i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen remitterar förslag till riktlinjer för investeringar till bildningsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, servicenämnden och socialnämnden för yttrande. Yttrandet emotses senast 22 maj 2026.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2026-05-05

Kommunstyrelsens beslut, KS § 60, 2026-03-23

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott, 2026-03-16 § 53

Nämndservice tjänsteskrivelse, 2026-03-03

Förslag till riktlinjer för investeringar

Uttredning

Utskickade förslag på riktlinjer gäller för kommunens samtliga investeringar, oavsett typ eller finansieringsform. Riktlinjerna omfattar såväl nyinvesteringar och reinvesteringar som större investeringsprojekt och exploateringsinvesteringar. Riktlinjerna ska tillämpas av alla nämnder och verksamheter inom kommunen.

En investering är en anskaffning (inköp eller uppförande) av en materiell eller immateriell anläggningstillgång. För att en anskaffning ska räknas som en investering krävs att anläggningstillgången är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav och tillför ett bestående värde, att den har en beräknad livslängd på minst tre år samt att värdet på anläggningstillgången uppgår till minst ett prisbasbelopp. Riktlinjerna ska tillämpas tillsammans med kommunens budget, riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt övriga relevanta styrande dokument, till exempel kommunens strategiska lokalförsörjningsplan.

Kommunens investeringar har stor betydelse för verksamheternas utveckling och kommunens långsiktiga ekonomi. De föreslagna riktlinjerna tydliggör:

- Principer för planering och prioritering av investeringar.
- Ansvar och mandat i investeringsprocessen.
- Krav på beslutsunderlag och konsekvensbeskrivningar.
- Former för uppföljning och slutredovisning.

I riktlinjerna har även projektprocessen för större investeringsprojekt samlats i en bilaga, i syfte att skapa en tydligare och mer sammanhållen styrning.

Förslaget har även beaktat synpunkter som framkommit i tidigare revisionsgranskningar av kommunens investeringsprocess.

Investeringsunderlag med behovsbeskrivning

Varje nämnd ska årligen, inom sitt verksamhetsområde, bedöma sina framtida investeringsbehov. Samtliga behov ska sammanställas och nämnden ska ta ställning till dem i god tid före kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget.

Investeringsunderlaget ska innehålla en tydlig beskrivning av behovet och skälen till den föreslagna investeringen. Om möjligt ska alternativa lösningar redovisas. Underlaget ska även belysa investeringens ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser, inklusive förändringar i driftskostnader, eventuella investeringsbidrag samt konsekvenser om investeringen inte genomförs.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

MBN § 82

Inten kontroll, workshop

Genomgång inför beslut om intern kontrollplan 2026.

MBN § 83

Rättsfall**Miljö- och byggnadsnämndens beslut**

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner redovisningen.

Sammanfattning

Genomgång av inkomna rättsfall.

Beslutsunderlag

Inkomna rättsfall

MBN § 84

Information

- Information om ny skrivelse från Säkerhetspolisen gällande personlig säkerhet.
 - Information om beslut från kommunfullmäktige 2026-04-27 gällande ansvarsfrihet för miljö- och byggnadsnämnden.
-

MBN § 85

Övriga frågor

Inga övriga frågor.

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
Anna Christina	dc7cae441f8a8a5ef31561f	19.05.2026	Mobilt BankID SE
Magdalena Nilsson	f640557646ccbd1ac	13:29:19 CET	

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
ERIK GUSTAVSSON	0315d3650b7b91677831fa	20.05.2026	Mobilt BankID SE
	01a78c4a9bc1953a43	09:35:10 CET	

NAME OF SIGNER	IDENTIFIER	TIME	ELECTRONIC ID
JENS MEYER	8962d3ddda7a8a919754e	20.05.2026	Mobilt BankID SE
	d079e5b73acc67bdefa	10:04:29 CET	

Document reference: f24e45b9-8d8a-3ea3-8bc5-a400ec094c7e

- This is a PDF document digitally signed by IN Groupe's E-Signing service.
- The document's integrity is protected by signing and sealing the contents with a certificate issued to IN Groupe by a third party. Validating the signature confirms that the contents have not been modified since the time of signing.
- For more information about document formats, see <https://doc.ingroupe.com/developer>